

Funkční diagnostika nohy, její aktivní kinezioterapie a individuální korekce.

ROZSAH ČINNOSTÍ, KE KTERÝM ABSOLVENT/KA TOHOTO CERTIFIKOVANÉHO KURZU ZÍSKÁ ZVLÁŠTNÍ ODBORNOU ZPŮSOBILOST:

- Specifické kineziologické vyšetření funkce nohy a dolní končetiny
- Přístrojová diagnostika funkce nohy a dolní končetiny
- Návrh a individuální přizpůsobení prefabrikované stélky nebo jiné ortotické pomůcky pro nohu
- Technická doúprava prefabrikované stélky
- Funkční kinezioterapie nohy a dolní končetiny

Učební plán je rozpracován do tematických celků s uvedením počtu hodin. Odborná praxe je specifikována počtem hodin praxe na odborném pracovišti.

MODUL	TÉMATICKÝ CELEK	OBSAH	POČET HODIN CELKEM	POČET HODIN TEORIE	POČET HODIN PRAXE
A	1.	Revize informací o noze a dolní končetině v rámci studia fyzioterapie, prohloubení znalostí v patofyziologii a patokineziologie nohy a dolní končetiny, znalosti související s jinými klinickými obory. Terminologie.	11	7	4
	2.	Specifické vyšetření a diagnostika funkce nohy – klinická a přístrojová.	17	6	11
	3.	Podiatrická operativa.	4	4	0
	4.	Specifika fyzioterapie dětské nohy a nohy seniora.	10	7	3
B	5.	Stélky a ortotické pomůcky pro nohu v praxi fyzioterapeuta – typy, indikace, individuální přizpůsobení, doúprava. Obuv.	18	8	10
	6.	Taping a kineziotejping nohy a dolní končetiny.	2	0	2
	7.	Aktivní pohybová terapie nohy a dolní končetiny.	11	0	11
	8.	Kazuistiky. Opakování. Shrnutí	7	5	2
	celkem		80	37	43

Modul A - první výukový den

Učební osnovy MODUL A. - 1. výukový den			
čas	výuk. hodiny	zaměření	náplň
8:30 – 10:00	2,0	teorie	Stručná revize anatomie svalů, kostí a nervů dolní končetiny, funkce nohy.
			Triplanarita kl. talokrurálního, subtalárního, Chopartova, prvního paprsku prstu.
			Pronační postavení DK, supinační postavení DK. Patokineziologické důsledky těchto odchylek.
10:00 -10:45	1,0	teorie	Čtyřbodová opora chodidla, svalové zajištění podélné a příčné klenby, Windlass mechanismus.
			Mechanismus extenze dolní končetiny. Reakční síly.
11:00 -12:15	1,5	praxe	Nastavení 4-bodové opory chodidla, nastavení neutrálního postavení subtalárního kloubu.
			Nastavení rotačních komponent bércevého a stehenního kompartmentu.
12:45-14:30	2,5	praxe	Varózní a valgózní postavení paty, varózní a valgózní přednoží. Projekční oblasti spojené s patologickým postavením jmenovaných segmentů.
14:30-16:00	2,0	teorie	Deformity nohy. Nadměrná hyperpronace, halux valgus, halux rigidus, plantární fascitida, metatarsalgie, přední tibiální a zadní tibiální syndrom, růstové bolesti pat a kolen.
16:00-16:45	1,0	teorie	Důsledky iktu, peroneální parézy, lehčí formy CKP, neuropatie na funkci nohy.
16:45-17:10	0,5	teorie	Diabetická noha - patofyziologické aspekty, důsledky pro péči fyzioterapeuta.
17:10-17:30	0,5	teorie	Spolupráce pedikéra a fyzioterapeuta – informace o výkonech, kterými pedikér může podpořit proces uzdravení klienta a spolupracovat na něm s fyzioterapeutem.

Praxe: 4 hod. + Teorie: 7 hod. Celkem: 11 hod.

Účastník prohloubí po prvním dnu kurzu - modulu A svoje teoretické znalosti a vědomosti v oblasti kineziologie, patokineziologie a biomechaniky nohy a dolní končetiny, funkční anatomie a neurofyziologie svalů nohy. V praktické části bude účastník umět nastavit chodidlo do 4-bodové opory, ohodnotit neutrální postavení chodidla nebo varózní a valgózní postavení paty/přednoží. Dále si doplní teoretické znalosti v oblasti deformit nohy, neurologických a diabetických diagnóz. Rozšíří si obzor v oblasti spolupráce s pedikérem a benefitů této spolupráce v procesu uzdravování pacienta a komplexní péče o nohu.

Modul A - druhý výukový den

Učební osnovy MODUL A - 2. výukový den			
čas	Výuk. hodiny	zaměření	náplň
8:30 – 9:15	1,0	teorie	Specifika anamnézy nohy – sportovní aktivity, pohybové aktivity, boty, kvalita vaziva atd.
9:15 – 10:45	2,0	praxe	Vyšetření nohy v odlehčení – aspekce, palpce, pohybové zkoušky v odlehčení, objektivizace.
			Vyšetření nohy na lůžku – aspekce, palpce, mobilita hlezenního, kolenního, kyčelního kloubu, pohybové zkoušky.
			Detekce svalového napětí bérce a nohy vleže. Funkční testy ventrodorzální rovnováhy bérce.
11:00-11:45	1,0	teorie	Přístrojová vizualizace a objektivizace postavení a funkce nohy. Podoskop, Podocam, posturografie Gait Checker. Kazuistiky.
11:45-12:30	1,0	praxe	Vyšetření nohy v zatížení – dynamické testy dolních končetin.
13:00- 14:30	2,0	praxe	Specifické testy funkce nohy – navicular drop test, test poruchy nášlapové funkce, test odvalové funkce, test valgotizace a varotizace patní kosti, Jack test, test zvýšené hyperpronace, korekční test.
14:45-17:00	3,0	praxe	Přístrojová objektivizace stoje, průběhu chůzového cyklu – 2D, 3D diagnostika - možnosti. (např. Digitsole-Podosmart, Gait checker, Foot checker, Freemed – Kardioline, Scheinworks.

Praxe: 8 hod. + Teorie: 2 hod. Celkem: 10 hod.

V druhém dnu MODULU A si účastník osvojí principy diagnostiky postavení a funkce nohy a dolní končetiny klinicky a to v odlehčení a v zatížení. Naučí se prakticky provádět specifické testy funkce nohy. Získá přehled a praktickou dovednost v použití přístrojové diagnostiky.

Modul A - třetí výukový den

Učební osnovy MODUL A - 3. výukový den			
čas	Výuk. hodiny	zaměření	náplň
8:30 – 9:30	1,5	teorie	Chůzový cyklus – decelerace, fáze kontaktu, střední opora, odraz, propulze.
		teorie	Aspekce běhu na pásu, vyšetření běhu v malém prostoru, běžecká cvičení – výpovědní hodnota.
9:30-11:00	2	praxe	Aspekce a vyšetření chůze a běhu.
11:00-12:30	2	teorie	Shrnutí získaných výsledků vyšetření a indicií vedoucích k případné indikaci stélky a/nebo cvičení. Interpretace. Obecná kritéria.
13:00-13:20	0,5	teorie	Vytvoření krátkodobého a dlouhodobého terapeutického plánu.
13:20-14:05	1,0	praxe	Diskuse nad nejasnými postupy ve vyšetření funkce nohy.
14:05-15:10	1,5	teorie	Nejčastější ortopedické výkony na dospělé noze v důsledku somatizace dlouhodobě rozvíjející se funkční poruchy nohy. Principy operačních technik při dg. hallux valgus, hallux rhigidus, metatarsalgia, bunionette, digitus hamatus, tendinitis achilei, exostosis Haglundi.
15:10-16:20	1,5	teorie	Obecná pravidla operativy, obecná rozvaha indikace operativy versus konzervativního přístupu. Průběh sledování, objektivní kritéria pro návrh ortopedických invazivních řešení, úspěšnost zákroků.
16:20-17:05	1,0	teorie	Kazuistiky, diskuze.

Praxe: 3 hod. + Teorie: 8 hod. Celkem: 11 hod.

Během třetího dne MODULU A se účastníci zdokonalí ve vyšetření chůze a běhu. Na základě dostupných informací a možností pacienta sestaví krátkodobý a dlouhodobý terapeutický plán. Společně s lektory shrnou postupy vyšetření a zamyslí se nad parametry potenciálního návrhu stélky a/nebo aktivní pohybové terapie nohy. Dozví se o podiatrické operativně, druzích a kriteriích indikace, úspěšnosti zákroků atd.

Modul A - čtvrtý výukový den

Učební osnovy MODUL A - 4. výukový den			
čas	Výuk. hodiny	zaměření	náplň
8:30 –9:40	1,5	teorie	Vývoj nohy, klenby a postavení dolní končetiny. Embryonální vývoj dolní končetiny a nohy.
			Noha a pohybová zřetězení na dolních končetinách novorozence, kojence, batolete, malého dítěte, dospělého. Faktory ovlivňující vývoj klenby nohy. Postavení krčku femuru.
9:40-10:30	1,0	teorie	Kritéria pro použití stélek a ortotických pomůcek nohy u dětí. Odlišnosti vyšetření funkce nohy u dětských pacientů. Mezioborový přístup k problematice držení dolních končetin dítěte.
10:45-11:30	1,0	teorie	Pohled ortopeda na nefyziologický vývoj dětské nohy. Pravidla dispenzarizace v ortopedické ambulanci. Nejčastější typy operačních výkonů na dětské noze, indikace, výsledky.
11:30-12:00	0,5	teorie	Terapeutická specifika při růstových bolestech.
12:30-14:00	2,0	praxe	Reedukace pohybových schémat dolní končetiny u dětských pacientů. Stimulace svalů klenby nohy.
14:00-15:10	1,5	teorie	Možnosti dětské ortotiky nohy na pozadí současného zdravotního stylu.
15:10-15:35	0,5	teorie	Kritéria pro dětské obouvání.
15:35-16:20	1,0	teorie	Specifika fyzioterapie nohy u pacientů seniorů. Nejčastější stížnosti – kazuistiky.
16:20-17:05	1,0	praxe	Specifika reedukace pohybových schémat u seniorů, výběr vhodných pohybových opatření.

Praxe: 3 hod. + Teorie: 7 hod. Celkem: 10 hod.

Čtvrtý den MODULU A je zaměřený na specifika fyzioterapie nohy u dětí a seniorů. Účastník získá teoretické znalosti o vývoji tvaru a funkce nohy v různých etapách psychomotorického vývoje dítěte, o nejčastějších potížích na noze u seniorů. Bude znát specifika vyšetření dětské nohy. Dozví se o možnostech operativy nohy v dětském věku. Prakticky získá dovednosti v reedukaci pohybových schémat dolní končetiny u dětských a seniorních pacientů.

Modul B - pátý výukový den

Učební osnovy MODUL B - 5. výukový den			
čas	výuk. hod	zaměření	náplň
8:30-9:00	1,0	teorie	Prezentace aktuálního systému cíleného na péče o funkci nohy v českém prostředí.
9:00-10:30	1,5	teorie	Prezentace dodavatelů a výrobců stélek a jiných ortotických pomůcek pro nohu– dostupnost, výhody-nevýhody, finanční náročnost, náročnost na skladové zásoby atd.
10:45-11:30	1,0	teorie	Druhy mechanické podpory nohy a ortézování nohy- podpůrné, preventivní, korekční, kompenzační, speciální. Podpory rigidní/semirigidní/komfortní. Význam. Biokompatibilita.
11:30-12:15	1,0	praxe	Praktické seznámení se s různými druhy stélek a systémy jejich výroby a doúpravy.
12:45-14:00	1,5	praxe	Principy doúpravy stélek, dynamika zjištěných změn v průběhu aplikace.
14:00-14:45	1,0	teorie	Kritéria pro návrh stélek.
14:45-15:30	1,0	praxe	Návrh stélek nebo jiných ortotických pomůcek – práce ve skupině.
15:30-17:00	2,0	praxe	Taping a kineziotejping v podologii.

Praxe: 5,5 hod. + Teorie: 4,5 hod. Celkem: 10 hod.

Pátý den kurzu MODULU B je věnován problematice stélek a jiných ortotických pomůcek pro nohu - druzích, systémech výroby a individuálního přizpůsobení. Účastník získá znalosti o možnostech doúpravy stélky. Prakticky se naučí vybrat vhodný typ stélky a navrhnout její individuální doúpravu podle výsledků vyšetření a možností pacienta. Naučí se prakticky aplikovat tejpovací pásku na nohu podle potřeby a potíží pacienta.

Modul B - šestý výukový den

Učební osnovy MODUL B - 6. výukový den			
čas	výuk. hod.	zaměření	náplň
8:30-9:15	1,0	teorie	Pomůcky a nástroje vhodné pro individuální přizpůsobení a úpravu prefabrikované stélky nebo jiné ortotické pomůcky pro nohu. Ukázky.
9:15-11:30	3,0	praxe	Návrh korekcí stélky v praxi.
11:30-15:00	3,5	praxe	Technické provedení úpravy – ambulantní, jednorázové. Broušení navržených korekcí. Zhotovení jednoduchých doúprav do obuvi, kde nelze použít stélku.
15:00-15:45	1,0	teorie	Socioekonomické aspekty aplikace stélek. Kompatibilita a životnost použitých materiálů.
15:45-16:30	1,0	teorie	Edukace v oblasti zdravého obouvání.
16:30-17:00	0,5	teorie	Sportovní obuv.

Praxe: 6,5 hod. + Teorie: 3,5 hod. Celkem: 10 hod.

Účastníci si 6. den kurzu MODULU B pevně prakticky osvojí návrh, korekci, individuální přizpůsobení a doúpravu stélky. Seznámí se s pomůckami a potřebnými nástroji pro úpravu stélek. Získají teoretický přehled o zdravém obouvání a možnostech sportovní obuvi.

Modul B - sedmý výukový den

Učební osnovy MODUL B - 7. výukový den			
čas	výuk. hod.	zaměření	náplň
8:30 – 9:40	1,5	praxe	Reedukace pohybových řetězců v rámci ventrodorzální nerovnováhy trupu. Praktické ukázky, soubory vhodných cviků.
9:40 – 10:45	1,5	praxe	Reedukace pohybových schémat v rámci ventrodorsální nerovnováhy bérce. Praktické ukázky, soubory vhodných cviků.
10:45-12:30	2	praxe	Funkční kinezioterapie asymetrického postavení kyčelních kloubů a pánve. Funkční kinezioterapie pro obnovu abdukčně zevně-rotačního aparátu kyčelního kloubu.
13:00-13:45	1,0	praxe	Kinezioterapie laterálních odchylek v oblasti kolenního a hlezenního kloubu.
13:45-15:15	2,0	praxe	Aktivní stabilizace dolní končetiny do osy s distální oporou v různých polohách, s využitím pomůcek.
15:15-16:45	2,0	praxe	Funkční trénink nohy v různých polohách.
16:45-17:30	1,0	praxe	Pomůcky vhodné pro kinezioterapii nohy – expandéry, flossbandy, labilní pomůcky, lana, smyčky, propriofoot, correctfoot, stupínky atd.

Praxe: 11 hod. + Teorie: 0 hod. Celkem: 11 hod.

Sedmý den, MODUL B, je věnovaný praktickému nácviku a ukázkám aktivní pohybové terapie nohy a dolní končetiny pro různé situace zjištěné na dolní končetině, noze - v různých polohách za použití běžně dostupných pomůcek.

Modul B - osmý výukový den

Učební osnovy MODUL B - 8. výukový den			
čas	výuk. hod.	zaměření	náplň
8:30-11:30	4,0	teorie praxe	Kazuistiky.
12:00-14:15	3,0	teorie	Opakování. Shrnutí.
Od 14:15			Závěrečný test teoretických znalostí. Praktická zkouška. Udělení certifikátů.

Praxe: 2 hod. + Teorie: 5 hod. Celkem: 7 hod.

Osmý den kurzu, MODUL B, je věnovaný zajímavým kazuistikám, opakování a shrnutí.

Účastníci budou přezkoušeni testem teoretických znalostí a praktickou zkouškou.